

Haderslev Kommune
Gåskærgade 26-28
6100 Haderslev

16. juni 2009

Hørings svar vedr. forslag til Kommuneplan 2009 for Haderslev Kommune

Friluftsrådets Sønderjylland Øst har med stor interesse modtaget og læst 'Forslag til kommuneplan 2009', som er sendt i høring frem til den 17. juni 2009.

Indledningsvis vil vi sige, at vi finder planforslaget gennemarbejdet, og vi er positive over, at sundhed og friluftsliv er indtænkt i flere af kommuneplanforslagets temaer. Ligeledes glæder vi os over, at kommuneplanforslaget har beskrevet mål og retningslinier for flere af Friluftsrådets kerneområder, bl.a. stiplanlægning, fritidsanlæg, naturforvaltning, naturoplevelser og friluftsliv – og her er vi især positive over at kommuneplanforslaget også indeholder mål for de støjende friluftsfaciliteter.

Desuden vil vi nævne, at vi glæder os over, at byrådet har fokus på sundhed som et af de seks indsatsområder, som skal have særlig opmærksomhed i Haderslevs Kommuneplan 2009. Vi er helt enige med byrådet i, at sundhed bør indtænkes i alle dele af kommunens planlægning. Vi finder imidlertid, at kommuneplanforslaget fokuserer alt for ensidigt på den fysiske sundhed og glemmer, at der også skal tages vare på forebyggelse og helbredelse af borgernes psykiske sundhed. Yderligere er vi skuffede over, at der i kommuneplanforslaget mangler forståelse for, at hvis friluftsliv indtænkes i alle forvaltninger og inddrages i planlægningen for både byen og det åbne land, så opnås et stort bidrag til målet for sundhed. Frisk luft, motion og gode naturoplevelser er med til at skabe både fysisk og psykisk velvære for borgerne samt at forebygge en lang række livsstil relaterede sygdomme. Derfor mener vi at friluftsliv og naturoplevelser bør indtænkes meget mere i kommuneplanforslagets enkelte temaer. Friluftsliv og sundhed bør indgå som en naturlig del af planlægningen i forbindelse med bl.a. by- og erhvervsudviklingen, trafik og infrastruktur, landskabsforvaltning, naturgenopretning mv..

Herunder vil vi give vores bemærkninger til en række af målene og retningslinjerne i kommuneplanforslaget. Desuden vil vi godtgøre for hvordan og hvorfor sund-

hed og friluftsliv kan indtænkes i kommuneplanens enkelte temaer og herigen- nem skabe en synergieffekt for de enkelte temaer i kommuneplanen.

Erhvervsudvikling

Under målene for erhvervsudvikling står der, at byrådet vil føre en aktiv jord- og byggemodningspolitik for at sikre, at der er et varieret og attraktivt udbud af erhvervsarealer. Yderligere står der, at byrådet vil udpege 2-3 erhvervsområder til byomdannelsesområder i centerbyerne Haderslev og Vojens.

I denne forbindelse er vi bekymrede for at eksisterende grønne rekreative områder kan risikere at blive inddraget til erhvervsområder. Vi mener, at der sideløbende med de beskrevne mål for erhvervsudvikling bør være et grønt nærhedsprincip, dvs. et mål om at alle borgere i Haderslev Kommune maksimalt skal have 500 meter til et grønt rekreativt område.

I retningslinjerne for erhvervsudvikling ser vi gerne, at det tilføjes, *at nye erhvervsområder altid skal planlægges og udformes med grønne rekreative områder og med mulighed for friluftaktiviteter.*

Det vil give virksomhederne mulighed for at bruge omgivelserne til frokost i det grønne, afholde "walk & talk-møder", etablere grønne mødesteder eller tilbyde motionsarrangementer for medarbejderne. Yderligere kan virksomhedernes grønne omgivelser anvendes af det uorganiserede friluftsliv uden for virksomhedernes åbningstid. For eksempel kan der åbnes op for naturlegepladser. Desuden kan der indtænkes muligheder for eksempelvis boldspil og andre friluftaktiviteter i udnyttelsen af de mange parkeringspladser, således at de ikke bare står tomme og uberørte i virksomhedernes lukketider.

I retningslinjerne for erhvervsudvikling bør det under punkt 1.4.3 Byomdannelse indskrives, *at eksisterende grønne områder skal bevares og indgå som rekreative områder i byomdannelsen.*

Bymæssige fritidsanlæg

Afsnittet om bymæssige fritidsanlæg er velskrevet, men også her mangler vi et grønt nærhedsprincip. Desuden mangler vi fokus på planlægning og forvaltning af kommunens parker. Et nyt forskningsprojekt fra Københavns Universitet belyser, at forvaltning af grønne områder kan være med til at bidrage til at forbedre menneskers sundhed. Forskellige parktyper har forskellige indvirkninger på forskellige mennesker, og derfor er det vigtigt at overveje parkernes indretning, når der etableres nye parker. Indretningen af parker med rolige omgivelser kan virke helbrederne på folk med psykiske lidelser. Andre parker kan rumme faciliteter der inspirere til leg og bevægelse og opfordre folk til motion og socialt samvær. Det kan være parker med naturlegepladser, faste orienteringsposter, kurve til frisbee-golf, opmålte og afmærkede løberuter, bålhytte osv.. Find flere idéer i Friluftsrådets 3 hæfter om byens friluftsliv, som kan downloades på

www.byensfriluftsliv.dk/1/6954

Side 2

I Friluftsrådet er vi desuden helt uforstående over for, at der i kommuneplanforslaget ikke er medtaget forslag til nye områder til fritidsanlæg. Det virker urimeligt set i lyset af, at kommuneplanforslaget rummer 6 konkrete forslag til nye erhvervsområder. Vi vil i denne sammenhæng gerne gøre opmærksom på, at flere bynære rekreative områder er afgørende, hvis byrådets skal leve op til visionerne for sundhed og bosætning i kommunen.

Stier

Målene for stier er gode, og det glæder os, at der i målene er indskrevet at stisystemet i kommunen skal udbygges for at fremme mulighederne for cyklister og gående. Det kan ikke bare motivere til bevægelse og motion (sundhed), det kan også bidrage til mindre CO2 belastning, hvis flere tager cyklen til arbejde.

I retningslinierne for stier mangler vi imidlertid, at der indtænkes faciliteter i forbindelse med stiplanlægningen. Vi vil derfor foreslå, at følgende indskrives i retningslinierne:

I forbindelse med udbygningen af kommunens stinet skal der tages de fornødne hensyn til handicappede, og der skal lægges stor vægt på faciliteter, som kan fremme stiernes rekreative brug, f.eks. borede, bænke, skiltning, afmærkning, shelters, fugletårne mv..

Overnatningsanlæg

I afsnittet om overnatning mangler der mål og retningslinier for primitiv overnatning. Haderslev kommune rummer i øjeblikket 26 primitive overnatningspladser, hvor man enten kan overnatte i shelters eller slå telt op til overnatning. Disse pladser bør indgå i byrådets ønske om at udvikle turismen. Pladserne kan formidles bedre, faciliteterne på pladserne kan forbedre, og der bør etableres flere pladser. Vi mener, at det især vil være oplagt at sammentænke de primitive overnatningspladser med kystfriluftsliv og herigennem udvikle sommerturismen inden for natur og friluftsoplevelser. Det er der i øjeblikket stor succes med i det sydfynske øhav, hvor øhavsstien er sammentænkt med primitive overnatningspladser, der kan benyttes af både vandre, ryttere, cyklister og sejlede.

Læs om de primitive overnatningspladser på www.teltpladser.dk

Fritidsanlæg

I afsnittet om fritidsanlæg er der alt for megen fokus på de indendørs kulturelle tilbud og store fritidsanlæg som teatre, koncerter, museer og golfbaner. Vi savner mål og retningslinier for friluftsanlæg, som kan benyttes dagligt af de uorganiserede friluftsfolk. Det drejer sig om faciliteter og anlæg, som kan fremme borgernes aktive friluftsliv. De fleste friluftaktiviteter finder sted i det åbne land, i skoven, ved kysten eller i byens parker. Derfor er det ikke nok kun at have et mål for golfbaner, Gram Slot og diverse kulturelle bygninger. Der bør være et mål om flere udendørs fritidsanlæg som f.eks. beachvolleybaner, fritidshavne, vandskibaner, naturlegepladser, hundeskove, ridebaner, havnebade, aktivitetsskove

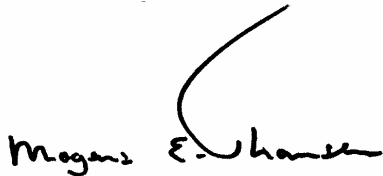
Side 3

(med faste poster til orienteringsløb, baner til mountainbike, spejderaktiviteter, rollespil mv.).

Afslutningsvis vil vi henvise til vores hjemmeside (www.friluftsradet.dk/2190), hvor vores friluftsoplæg for Haderslev Kommune kan findes i sin fulde længde. Oplægget indeholder masser af inspiration til, hvordan friluftslivet i kommunen og dermed mulighederne for oplevelser, livskvalitet og sundhed for borgere og turister kan tilgodeses bedst muligt.

I Friluftsrådet ønsker vi en fortsat god dialog med kommunen og står naturligvis til rådighed med idéer og sparring i den videre proces omkring kommuneplanen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink that reads "Mogens E. Thomsen". The signature is written in a cursive style with a large, sweeping initial 'M'.

Mogens E. Thomsen
Kredsformand
Kreds Sønderjylland Øst